

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Ameland
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Leeuwarden, 29 november 2021

Verzonden, **29 NOV. 2021**

Ons kenmerk : 01937286
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : advies vooroverleg bestemmingsplan Buitengebied Ameland

Geacht college,

Het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Ameland heeft ter inzage gelegen in de periode van 18 april tot en met 29 mei 2019. Deze adviesbrief ontvangt u als formele reactie op het vooroverleg. Hieraan voorafgaand heeft onze dienst ambtelijk een informele reactie gezonden van de datum 13 mei 2019. Namens de gemeente is een reactienota geschreven welke door ons is ontvangen op 30 juni 2021. Daarna heeft een ambtelijke afstemming plaatsgevonden op 17 november 2021. Het gesprek ging grotendeels over het karakter van het plan (conserverend of ontwikkelingsgericht) en wat nodig is om het plan gereed te maken voordat het vastgesteld kan worden. Ook zijn diverse, specifieke, opmerkingen van de eerste informele reactie besproken.

Deze brief gaat in op de algemene principes en uitgangspunten zoals die ook zijn besproken in het gesprek 17 november. De detailopmerkingen die zijn gemaakt en in het gesprek zijn besproken worden niet specifiek genoemd in deze brief. De ambtelijke afstemming geeft duidelijkheid over de belangrijkste onderwerpen en de mening van onze dienst daarover. Na het beschikbaar stellen van het (concept)ontwerp bestemmingsplan zal onze dienst het plan naast de actuele beleidskaders leggen en de besproken detailopmerkingen hanteren bij die beoordeling.

Bestemmingsplan op basis van de Wro

U wenst het bestemmingsplan onder de huidige regelgeving – de Wet ruimtelijke ordening – vast te stellen. Dat betekent dat een ontwerp van het bestemmingsplan gepubliceerd/ter inzage gelegd moet zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022. Het plan behoeft nog de nodige aanpassingen, is duidelijk geworden uit de ambtelijke afstemming. Ik adviseer u om de vaststellingsprocedure te vervolgen met de volgende procedurele uitgangspunten:

1. Stel zo snel mogelijk een concept-ontwerp bestemmingsplan op.

Uit de ambtelijke afstemming blijkt dat het plan de nodige aanpassingen moet krijgen. De eerste formele reactie om in het vervolg van de vaststellingsprocedure te geven is in de vorm van een zienswijze. Gezien de wijzigingen en de provinciale belangen laat ik graag onze dienst advies uitbrengen op een concept ontwerp. Indien u zonder een concept ontwerp bestemmingsplan wenst te werken, dan verzoek ik voor een goede beoordeling vroegtijdig contact te leggen met onze dienst. Dan kunnen goede afspraken worden gemaakt voor de beoordeling van het ontwerp bestemmingsplan. Als u kunt aangeven wanneer een concept ontwerp wordt aangeboden dan zal daar in de planning van de werkzaamheden rekening mee worden gehouden en kan de dienst spoedig een tussentijdse beoordeling geven.

2. Verwerk de concrete verzoeken en verleende vergunningen.

De vergunningen met afwijkingen van het bestemmingsplan kunnen worden verwerkt in het nieuwe bestemmingsplan. Ook kunnen concrete ontwikkelingen, die al in behandeling zijn en waarvoor noodzakelijke toetsing (Natuur, NNN, weidevogels, nije pleats sessies) al heeft plaatsgevonden worden opgenomen in het bestemmingsplan. Ik verzoek u om een overzicht van deze gevallen aan te leveren. Een dergelijk overzicht geeft een beter beeld en helpt om te komen tot een snellere beoordeling.

3. Maak een bestemmingsplan met een conserverend karakter.

In het voorliggende voorontwerp zit potentiële ontwikkelruimte. Deze ruimte kan alleen worden geboden bij recht of met een mogelijkheid tot afwijking, als op voorhand goed onderzocht is wat de effecten zijn. Deze effecten kunnen spelen op gebied van onder andere Natuur en weidevogels. Ook kan het zo zijn dat voor (agrarische) ontwikkelingen een Nije pleats moet zijn afgerond en dat bij recreatieve ontwikkelingen een onderbouwing moet worden gegeven van de stabilisatie van de recreatiedruk. Onderzoek en afstemming daarover (o.a. voor nije pleats sessies of weidevogels) vraagt aanzienlijke tijd en vormt mogelijk een risico voor de vaststellingsprocedure.

N.B. Een conserverend karakter houdt in dit geval in dat eventuele ontwikkelingen met afzonderlijke procedures nog goed mogelijk zijn. Dit advies is er op gericht om de procedure van vaststelling tijdig te kunnen vervolgen, niet om de situatie te bevriezen.

4. Schrap de wijzigingsregels.

Ik adviseer u de wijzigingsregels in het bestemmingsplan te schrappen. Deze mogelijkheden vervallen wanneer de Omgevingswet in werking treedt. De Omgevingswet maakt het mogelijk dat ontwikkelingen kunnen worden gefaciliteerd met een 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit'.

Voor het vervolg van de vaststellingsprocedure en beoordeling kunt u contact houden met onze dienst. Wanneer een concept beoordeling gevraagd wordt zal onze dienst daar zo goed mogelijk rekening mee willen houden. Nadere afstemming voor dat proces is zeer gewenst.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

dhr. J. Bosma
afdelingshoofd Omgevingszaken

BRANDWEER

Fryslân

Aan het college van burgemeester en wethouders van de
gemeente Ameland
T.a.v de heer W. Bakema
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum	23 april 2019	Behandeld door	L.A. van Tongeren
Onze referentie	UIT/19011381/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 22 98 971
Uw referentie		E-mail	l.vantongeren@brandweefryslan.nl
Uw brief van	17 april 2019	Bijlagen	0

Onderwerp voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied gemeente Ameland (overleg ex. artikel 3.1.1 Bro)

Geacht college,

Op 17 april 2019 heeft u aan ons ter advisering het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied gemeente Ameland te Ameland toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Het bestemmingsplan Buitengebied gemeente Ameland, betreft het actualiseren van het vigerende bestemmingsplan.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies weergegeven. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Externe veiligheid

In en in de nabijheid van het plangebied is één relevante risicobron op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het gaat hierbij om een hogedruk aardgastransportleiding met een diameter van 8,62 inch en een maximale werkdruk van 40 bar. Deze loopt door het gebied waar het bestemmingsplan over gaat. Daarnaast zijn er nog een aantal risicobronnen, maar aangezien deze niet vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), wordt er op deze risicobronnen niet ingegaan.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Meiïnoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

Buisleidingen

Door het plangebied loopt een hogedruk aardgastransportleiding met een diameter van 8,62 inch en een maximale werkdruk van 40 bar. Op basis van het scenario fakkelbrand uit het scenarioboek Externe Veiligheid ligt de eerste ring (100% letaliteitsgrens) op 50 meter en de tweede ring (1% letaliteitsgrens) op 100 meter. Het invloedsgebied van deze hogedruk aardgastransportleiding ligt over diverse kwetsbare- en beperkt kwetsbare objecten, waardoor er op basis van artikel 12 lid 1 van het Bevb een verantwoording van het groepsrisico dient te worden gemaakt. De verwachting is dat het groepsrisico niet meer dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde toeneemt, aangezien er geen grotere veranderingen in het invloedsgebied van deze hogedruk aardgastransportleiding zijn geweest. Op basis van artikel 12 lid 3 sub b zou er daarom kunnen worden volstaan met een verkorte groepsrisicoverantwoording. Wanneer de toename van het groepsrisico groter is dan hierboven beschreven, zal een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico moeten plaatsvinden.

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Aangezien het zich hier om een conserverend plan handelt, ziet Brandweer Fryslân af van de mogelijkheid tot het geven van een repressief advies

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- een verkorte verantwoording van het groepsrisico op te stellen, tenzij het groepsrisico toeneemt als boven beschreven dient er een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico opgesteld te worden;
- ons op de hoogte te houden van de mate waarin ons advies is overgenomen.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Lars van Tongeren, specialist risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 – 229 89 71.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze

ing. S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest

26 APR 2019

College van burgemeester en wethouders van
Ameland
Postbus 22
9160 AA Hollum

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 91 11
F (050) 521 19 99
E Info@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum	Doorkiesnummer
25 april 2019	31 6 11023953
Ons kenmerk	Uw kenmerk
OPO 19.1030	

Onderwerp
Reactie voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied
Ameland'

Geacht college,

Uit een publicatie in de Nederlandse Staatscourant van 17 april 2019, nr.21593, blijkt dat het bovengenoemd voorontwerpbestemmingsplan door u ter inzage is gelegd. Het voorontwerp is door ons beoordeeld en geeft aanleiding tot het maken van een reactie.

In het plangebied ligt een gastransportleiding die bij ons bedrijf in beheer is.

Regels 'Leiding-Gas'

Voor het artikel 'leiding- gas' verzoeken wij u de ondergenoemde wijzigingen over te nemen. In bijlage 1 is een standaard artikel toegevoegd dat u kunt gebruiken.

33.5 Specifieke gebruiksregels

Bepaling a aan te vullen met het volgende:

- met uitzondering van het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.

33.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Bepaling e aan te passen naar het volgende:

- het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;

33.6.2 Uitzonderingen

Bepaling a aan te vullen met het volgende:

- die het normale beheer en onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;

de volgende bepaling toe te voegen:

- zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken;
- die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

33.6.3 Toetsingscriteria

Het woord onevenredig te schrappen.

Tot slot

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding hiervan nog vragen hebben of nadere informatie wensen dan vernemen wij dat graag. U kunt contact opnemen met ondergetekende op telefoonnummer 06 11023953 of via de e-mail op K.E.van.der.Boog@gasunie.nl.

Met vriendelijke groet,

K.E. van der Boog
Adviseur omgevingsmanagement Juridische Zaken

Bijlage 1: Standaardartikel 'Leiding-Gas'

Artikel XX Dubbelbestemming 'Leiding-Gas'

x.1 Bestemmingsomschrijving

De op de verbeelding als zodanig aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringstroken.

x.2 Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

x.3 Bouwregels

In afwijking van hetgeen elders in deze regels is bepaald, geldt dat op of in de in x.1. bedoelde gronden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

x.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

x.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.
- het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.

x.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

x.6.1 Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Leiding – Gas zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen en rooien van diepwortelende beplantingen en bomen;
- b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- c. het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
- d. het uitvoeren van groundbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

- x.6.2 Het verbod is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:
- a. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 - b. die het normale beheer en onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
 - c. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken;
 - d. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.
- x.6.3 Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan worden verleend indien de betreffende werken en/of werkzaamheden de belangen van de leiding niet schaden.
- x.6.4 Alvorens te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, als bedoeld in x.6.1, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen werken of werkzaamheden de belangen van de leiding niet worden geschaad en welke voorwaarden gesteld dienen te worden om eventuele schade te voorkomen.

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

22 MEI 2019

Het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Ameland
Postbus 22
9160 AA Hollum

Behandeld door	René Nijmeijer	Datum	21 mei 2019
Doorkiesnummer	0657935989	Email	rene.nijmeijer@vitens.nl
Ons kenmerk	2019/32 AM-OM/RN	Uw kenmerk	NL.IMRO.0060.BG110206-VO01
Onderwerp	Reactie/advies voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland		

Geacht College,

Naar aanleiding van het door u ter inzage gelegde voorontwerp van bestemmingsplan Buitengebied Ameland geven wij de volgende reactie.

De belangen van Vitens in dit bestemmingsplan zijn tweeledig. Het belang van Vitens ligt ten eerste in een passende bescherming van de zoetwaterbel die onder Ameland ligt. Deze wordt door Vitens gebruikt voor de productie van drinkwater. Ten tweede ligt het belang van Vitens in de mogelijkheden om van het grondwater drinkwater te produceren en te leveren. Met deze reactie stellen wij u voor aanpassingen te doen in het bestemmingsplan buitengebied.

Waterwinterreinen bestemmen middels dubbelbestemming

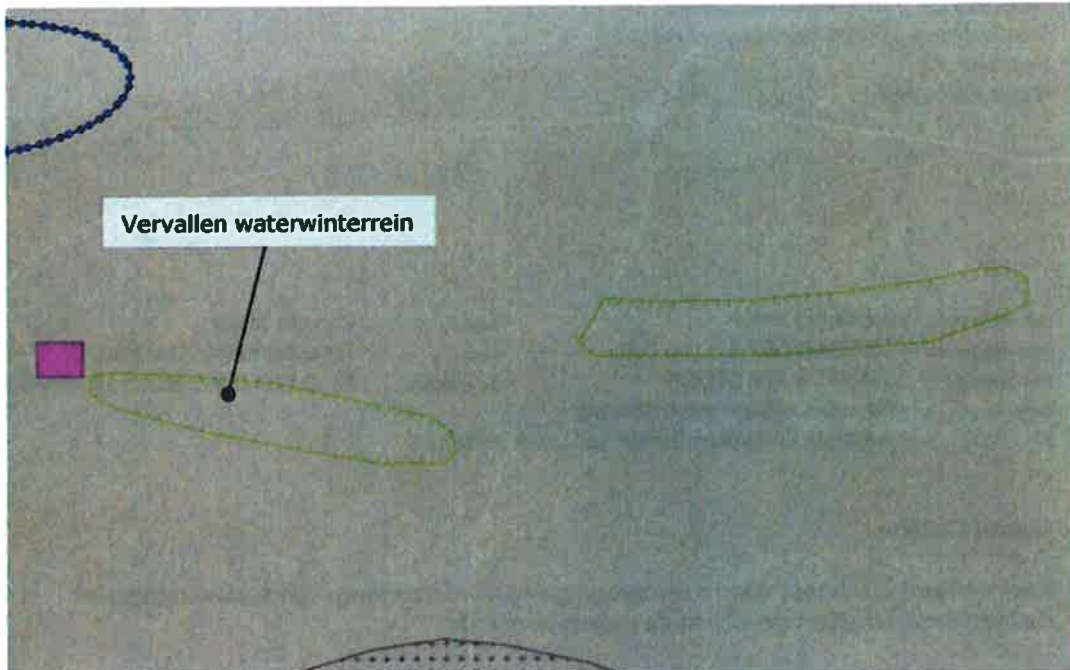
De locaties waarin de waterinputten liggen, zijn de waterwinterreinen. De bestemming dient dan ook overeenkomstig te worden opgenomen op de plankaart en de bestemmingsregels. Dit kan middels een enkelbestemming waterwinterrein of middels een dubbelbestemming, waarbij de bestemming waterwinterrein prevaleert boven andere bestemmingen. In het voorontwerp is het waterwinterrein als milieuzone opgenomen. Hiermee is het drinkwaterbelang onvoldoende geborgd. Vitens heeft op basis van de regels in de Friese provinciale milieuverordening, voorbeeldplanregels opgesteld. Deze zijn bijgevoegd.

Vervallen waterwinterrein Buren

Nabij Buren liggen twee waterwinterreinen. Het westelijk gelegen terrein is komen te vervallen. Hiervoor loopt momenteel een wijzigingsprocedure bij de Provincie. In deze procedure zijn ook aanpassingen opgenomen in de begrenzing van het waterwinterrein en grondwaterbeschermingsgebied. Wij adviseren dan ook dit westelijke waterwinterrein niet langer in het bestemmingsplan op te nemen en bij de Provincie Fryslân de juiste bronbestanden op te vragen inzake de vorm van de waterwinterreinen en het grondwaterbeschermingsgebied.

Oude Veerweg 1, 8019 BE Zwolle. Postbus 1205, 8001 BE Zwolle
T 088-884 88 88 F 088-884 67 99 KvK Zwolle 050.69.581

www.vitens.nl

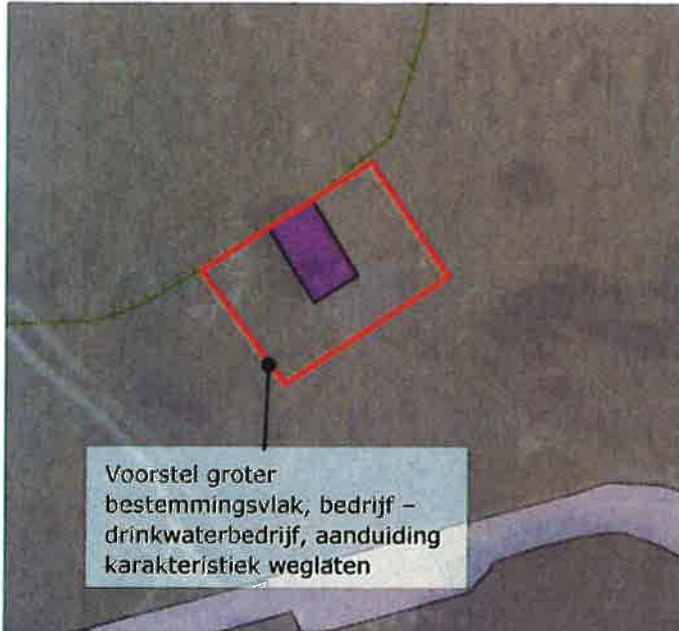
Figuur 1 Watergebieden bij Buren, waarbij het westelijke terrein komt te vervallen, het grondwaterbeschermingsgebied moet worden toegevoegd en waarbij de begrenzing van het oostelijke terrein wijzigt.

Specifieke bestemming voor bedrijfslocaties

Vitens heeft in het buitengebied van Ameland 3 bedrijfslocaties. Nabij Hollum en nabij Buren liggen drinkwaterproductiebedrijven. Aangrenzend aan de gemeentewerf te Ballumerbocht ligt een drinkwaterreservoir. Aangezien het hier gaat om een specifiek gebruik, adviseert Vitens om hier ook specifiek te bestemmen. We vragen daarbij aandacht voor de mogelijkheid tot het realiseren van een 2,5 meter hoge omheining. Dit staan de bouwregels zoals nu opgenomen in het voorontwerp niet toe. In het kader van het Europese veiligheidsprogramma dienen alle drinkwaterlocaties van Vitens beveiligd te worden. Dit gebeurt in veel gevallen door het plaatsen van een omheining. Voor de locaties Hollum en Buren heeft Vitens gekozen voor het aanbrengen van ondoordringbare beplanting. Mocht dit uiteindelijk niet volstaan, dan kan er voor gekozen worden alsnog een omheining te realiseren.

Verder adviseert Vitens de bestemmingsvlakken voor de productiebedrijven Hollum en Buren te vergroten, zodat een eventuele (kleinschalige) uitbreiding mogelijk is. Op basis van de huidige begrenzing is er geen enkele aanpassing aan de huidige bebouwing mogelijk.

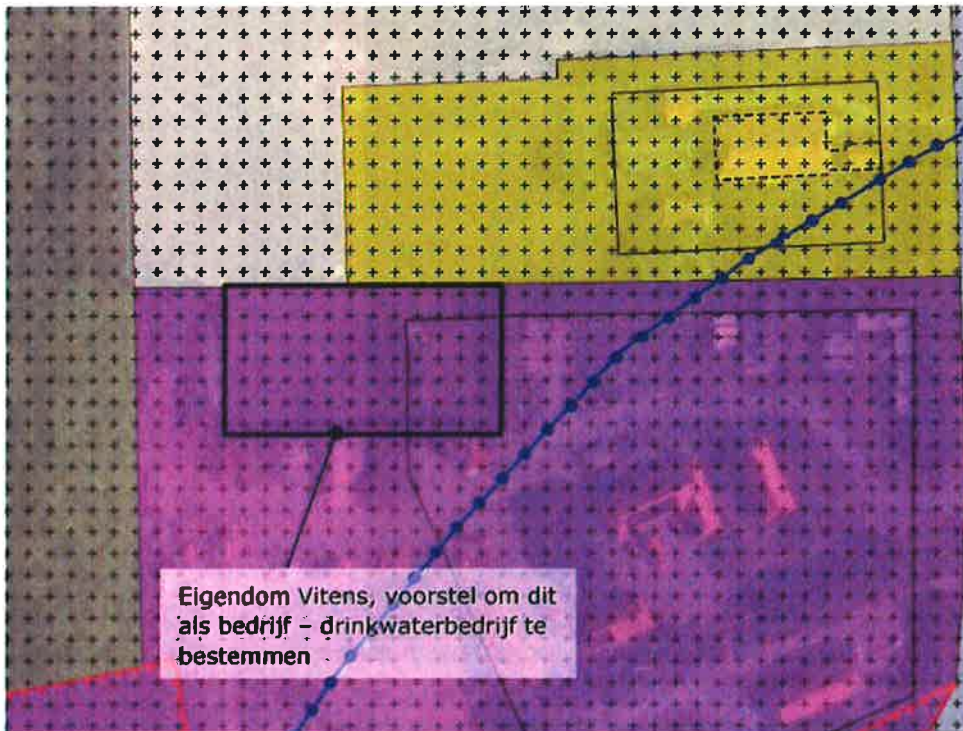
Ten slotte adviseert Vitens de aanduiding karakteristiek niet op te nemen voor productiebedrijf Hollum. Zowel de productielocaties in Hollum als Buren zijn gebouwd in 1960 en kennen dezelfde bouwstijl. Het is niet in het belang van Vitens om hieraan grote veranderingen aan te brengen. Het maken van onderscheid tussen deze twee locaties (door Hollum als karakteristiek aan te duiden en Buren niet) is echter onlogisch. Vitens adviseert dan ook deze aanduiding niet op te nemen.

Figuur 2 Bestemmingsvlak voor productiebedrijf Hollum zoals opgenomen in voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland

Figuur 3 Bestemmingsvlak voor productiebedrijf Buren zoals opgenomen in voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland

Figuur 4 Uitsnede van locatie Ballumerbocht zoals opgenomen in voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland

Milieuzone grondwaterbeschermingsgebied

In het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied is geen aanduiding opgenomen voor het grondwaterbeschermingsgebied. Aangezien hier nadrukkelijk het belang geldt om het grondwater geschikt te houden voor de productie van drinkwater, adviseren wij deze zonering wel op te nemen in het bestemmingsplan. In de milieuverordening van de Provincie Fryslân zijn regels opgenomen voor waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Deze regels gelden zowel voor gemeenten, particulieren als bedrijven.

Gemeenten zijn deels bevoegd gezag in het toestaan van bodemenergiesystemen. Deze zijn niet toegestaan in grondwaterbeschermingsgebieden. Vandaar dat er een direct belang ligt om deze gebieden wel aan te duiden. Ook hiervoor zijn de in bijlage 1 opgenomen voorbeeldregels te gebruiken.

Toelichting

Bovenstaande aanpassingen gelden ook voor de toelichting. Een verwijzing naar de Provinciale Omgevingsverordening is daarbij op zijn plaats. In de waterparagraaf zoals deze is opgenomen in het voorontwerp bestemmingsplan wordt niet ingegaan op grondwaterbescherming. Het is belangrijk dat er in de toelichting aangegeven wordt dat er ter plaatse van een grondwaterbeschermingsgebied beperkingen in het gebruik zijn.

Mocht u er prijs op stellen dan kan Vitens deze reactie nader toelichten. Hiervoor kunt u contact opnemen met omgevingsmanager René Nijmeijer (E rene.nijmeijer@vitens.nl of M 06 5793 5989).

Ons kenmerk 2019/32 AM-OM/RN
Datum 21 mei 2019

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en danken u alvast voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R. Nijmeijer', written over a light blue horizontal line.

René Nijmeijer
Omgevingsmanager

Bijlage Handreiking

LAAT WATER VOOR JE WERKEN

Handreiking voor gemeente Ameland

Bescherming drinkwaterkwaliteit in bestemmingsplannen

Provincie Friesland

1. Aanleiding

Vitens gebruikt voor de productie van drinkwater uitsluitend grondwater. Dit wordt van enkele tientallen tot zo'n tweehonderd meer diepte uit de bodem opgepompt. In vergelijking tot oppervlaktewater is grondwater van nature goed beschermd tegen verontreinigingen. Bovendien heeft het een vrijwel constante temperatuur van ca 10 graden. Dit maakt grondwater tot een ideale bron voor de drinkwatervoorziening.

De natuurlijke bescherming van grondwater is echter niet absoluut. Met het regenwater infiltreren allerlei stoffen van het grondoppervlak in het grondwater. Het gaat dan b.v. om mest, bestrijdingsmiddelen uit de landbouw, chemicaliën uit de industrie. Ter bescherming van de bronnen is het belangrijk om het gebruik van deze stoffen binnen het invloedsgebied (zie de figuur op pagina 2) tegen te gaan.

1.1 Rol Vitens in de ruimtelijke ordening

Drinkwaterbedrijf Vitens heeft twee rollen in de ruimtelijke ordening. Aan de ene kant is Vitens een bedrijf met een publieke taak, te weten de winning, productie en distributie van drinkwater. Voor het uitvoeren van deze bedrijfsactiviteiten zijn soms aanpassingen en uitbreidingen van haar locaties en faciliteiten noodzakelijk. In sommige situaties is hiervoor een ruimtelijke procedure noodzakelijk en is Vitens initiatiefnemer.

De tweede rol is de bescherming van grondwater ten behoeve van de productie van drinkwater en de bescherming van productielocaties en transportleidingen. Wanneer er binnen het invloedsgebied van een drinkwaterwinning specifieke ontwikkelingen of een integrale herziening beoogd zijn, heeft Vitens een rol in de vooroverlegfase van een bestemmingsplanprocedures (of procedure uitgebreide omgevingsvergunning). Vitens bewaakt samen met de betreffende provincie in de vooroverlegfase de publieke drinkwater belangen, waar nodig wordt een inspraakreactie gegeven. In die gevallen dat er geen vooroverleg wordt gevoerd, geeft Vitens in de ontwerpfasen haar zienswijze op de plannen.

In artikel 2 van de Drinkwaterwet is opgenomen dat:

1. bestuursorganen dragen zorg voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening;
2. bij de uitoefening van bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften door bestuursorganen geldt de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang.

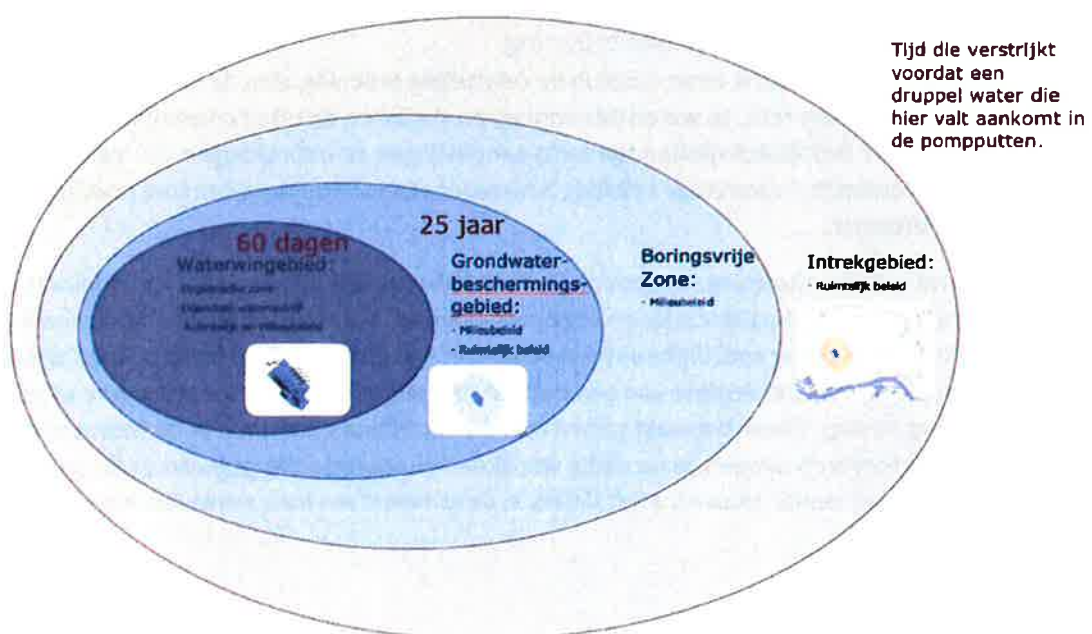
1.2 Waarom deze handreiking?

Bij de beoordeling van bestemmingsplannen blijkt dat het ruimtelijk mogelijk maken van de bedrijfsactiviteiten van Vitens en de bescherming van de waterwinning en -drinkwaterproductie op verschillende manieren wordt geregeld. De wijze waarop productielocaties, waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en transportleidingen in de regels en toelichting worden beschreven in iedere gemeente vaak net even anders is. Deze verschillen leiden in sommige gevallen tot een niet adequate bescherming van het drinkwaterbelang en strijdigheid met de provinciale (ruimtelijke) verordening en landelijke wetgeving.

Deze handreiking heeft tot doel gemeenten (en adviesbureaus) te ondersteunen bij het opstellen van met name bestemmingsplannen. Ook voor ruimtelijke onderbouwingen, behorend bij de uitgebreide omgevingsvergunningen, is de handreiking bruikbaar.

In de handreiking is een standaard set regels en een daarbij behorende toelichting opgenomen met betrekking tot de bescherming van drinkwaterkwaliteit. Vitens ziet graag dat gemeenten deze tekst hanteren bij het opstellen en/of toetsen van bestemmingsplannen. Deze set geeft namelijk de zekerheid dat de eisen uit de provinciale verordening op een juiste wijze worden verwerkt en daarmee de drinkwaterkwaliteit gewaarborgd blijft. Het gaat daarbij heel nadrukkelijk niet om het toevoegen van nieuwe regels, enkel het beter ontsluiten van de bestaande regels.

Onderstaande afbeelding geeft de benaming van de verschillende gebieden en haar functies weer. Ook is aangegeven met behulp van welke regelgeving en beleid deze zones geregeld worden.

In het volgende hoofdstuk is een standaardtekst voor in de toelichting uitgewerkt. In het derde hoofdstuk zijn de standaard regels opgenomen. De standaard regels bestaan uit begripsbepalingen en regels voor productielocaties, waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en watertransportleidingen.

2. Voorbeeld tekst voor toelichting

2.1 Inleiding

In de provinciale verordeningen zijn waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen en is bepaald dat het in deze gebieden van belang is om de kwaliteit van het grondwater te beschermen, ten behoeve van de productie van het drinkwater. Ten behoeve van deze bescherming zijn er een aantal activiteiten verboden of onder voorwaarden toegestaan. De Provincie kan een ontheffing verlenen van deze verboden, waarbij de provincie veelal het drinkwaterbedrijf om advies vraagt. De regels voor waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden zijn opgenomen in de provinciale verordening en kennen een rechtstreekse werking richting gemeenten, ondernemers en inwoners. Ervaring van Vitens leert dat het lastig is deze regels te vinden en te interpreteren. Omwille van de gebruiksvriendelijkheid en als voorbereiding op de omgevingswet ziet Vitens graag dat deze regels deels worden opgenomen in het bestemmingsplan. Onderstaand voorstel voor beschrijving van het provinciaal beleid ten aanzien van drinkwaterwinning kan gebruikt worden in de toelichting van het bestemmingsplan.

2.2 Provinciaal beleid

Op basis van de Provinciale milieuverordening Fryslân geldt in waterwingebieden een absoluut verbod voor het oprichten van bedrijven (inrichtingen die behoren tot een categorie die is aangewezen in bijlage I van het Besluit omgevingsrecht). Een uitzondering wordt alleen gemaakt voor de bedrijfsmatige activiteiten van het drinkwaterbedrijf, voor zover noodzakelijk voor de bereiding van drinkwater, en voor activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit al legaal aanwezig waren. De regeling voor waterwingebieden beoogt een optimale bescherming zowel van het voor drinkwater bestemde grondwater als van de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt. Handelingen die er toe kunnen leiden dat schadelijke stoffen in het grondwater komen zijn daarom verboden. Buiten inrichtingen is het verboden om een constructie of werk van welke aard dan ook op of in de bodem op te richten.

De provincie Fryslân wil in grondwaterbeschermingsgebieden voorkomen dat er inrichtingen worden gevestigd die voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater met het oog op de waterwinning een te groot risico vormen. Voor deze inrichtingen geldt een absoluut verbod. Daarnaast is het binnen deze gebieden slechts onder voorwaarden mogelijk een boring uit te voeren en de bodem dieper dan 2 meter te roeren. Ook moet het zoveel mogelijk worden voorkomen dat transportleidingen voor gevaarlijke stoffen in een grondwaterbeschermingsgebied liggen. Bij het realiseren van verhardingen en gebouwen is de materiaalkeuze van belang voor de kwaliteit van het afstromend hemelwater. Voor diepinfiltratie van afstromend water is een absoluut verbod opgenomen. Het is verboden een begraafplaats, uitstrooiveld of dierenbegravingplaats aan te leggen of te hebben. Warmtetoevoeging en –onttrekking zijn niet toegestaan. Aanvoer van verontreinigende stoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied dient te worden voorkomen. Ook aan het gebruik van meststoffen zijn in grondwaterbeschermingsgebieden voorwaarden verbonden. Tevens is het niet toegestaan kampeergelegenheden, recreatiecentra of kampementen aan te leggen of te hebben.

3. Voorbeeld regels

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste onderdelen uit de regels ten aanzien van drinkwaterwinning en productie beschreven. Hierbij wordt achtereenvolgens een voorstel gedaan voor de definitie van een aantal begrippen die in de voorstel regels voor productielocatie, waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en transportleidingen

3.1 Begrippen

bodembedreigende werken / activiteiten

Activiteiten en/of werken als gevolg waarvan sprake is (of kan zijn geweest) van bodembelasting en waarvan deze bodembelasting kan (of heeft kunnen) leiden tot een aantasting van de bodemkwaliteit. Onder bodembedreigende werken worden in elk geval begrepen boorputten, grond- en funderingswerken, gebouwen in de zin van de Woningwet, (water- en spoor-)wegen, parkeergelegenheden voor motorvoertuigen, kampeertreinen, kampementen, recreatiecentra, leidingen, voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater, installaties, opslagreservoirs, begraafplaatsen en terreinen voor de uitstrooiing van as.

drinkwater:

Water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers. (bron: Drinkwaterwet)

drinkwaterbedrijf:

Een bedrijf uitsluitend of mede bestemd tot:

- a. openbare drinkwatervoorziening door productie van water en/of levering van drinkwater aan consumenten of andere afnemers, of
- b. levering van drinkwater aan een bedrijf of bedrijven als bedoeld onder a.

(bron: Drinkwaterwet)

schadelijke stof

Onder schadelijke stoffen worden in elk geval begrepen aardolie en aardolieproducten, afvalstoffen, IBC-bouwstoffen, meststoffen als bedoeld in de Meststoffenwet, gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Een uitgebreid overzicht van welke stoffen als schadelijk worden aangemerkt staat in de provinciale verordening.

3.2 Productielocatie

Algemeen

Op locaties waar drinkwater wordt geproduceerd, is het zaak dat deze specifieke vorm van bedrijvigheid is toegestaan en dat de bedrijfsbebouwing binnen de bouwregels van het bestemmingsplan past. Op deze locaties vinden naast het produceren, zuiveren en eventueel ontharden van drinkwater ook de volgende activiteiten plaats: pompen, opslag en aan- en afvoer van water en chemicaliën, werkplaats.

Bestemming

Productielocaties krijgen de enkelbestemming 'bedrijf' met een functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - drinkwaterbedrijf' of een aparte bedrijfsbestemming zoals 'Bedrijf - Drinkwaterbedrijf'. Vitens heeft geen voorkeur voor een functieaanduiding of specifieke bestemming. In ieder geval moet het produceren, zuiveren en ontharden van drinkwater, het aanleggen, onderhouden en instandhouden van win- en waarnemingsputten en bijbehorende kabels en leidingen ter plaatse van die aanduiding of bestemming toegestaan zijn. In specifieke gevallen zijn er uitbreidingswensen op de productielocaties waarvoor extra gebouwen en/of bouwwerken gerealiseerd worden, het helpt als het bestemmingsplan een zekere mate van uitbreiding van gebouwen bij recht toe staat.

Regels

X.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Drinkwaterbedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van het produceren, zuiveren en ontharden van drinkwater;

met daaraan ondergeschikt:

- b. kleinschalige duurzame energiewinning;
- c. wegen en paden;
- d. water;

met de daarbijbehorende:

- e. terreinen;
- f. andere bouwwerken;

waarbij ter plaatse van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke waarden van de karakteristieke bouwwerken wordt nagestreefd.

X.2 Bouwregels

X.2.1 Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

- a. de gebouwen en overkappingen zullen binnen een bouwvlak worden gebouwd;
- b. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 4,00 m bedragen;
- c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
- d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

X.2.2 Andere bouwwerken

Voor het bouwen van andere bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. er zullen geen andere bouwwerken in de zin van bouwwerken ten behoeve van de opwekking van windenergie en reclamemasten worden gebouwd;
- b. de bouwhoogte van terreinafscheidingen zal ten hoogste 2,50 m bedragen;
- c. de bouwhoogte van overige andere bouwwerken zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

3.3 Waterwingebieden

Algemeen

De als waterwingebied aangewezen gronden zijn bestemd voor de winning van grondwater om drinkwater van te maken. Het waterwingebied omvat het gebied waarbinnen, gegeven de lokale bodemgesteldheid, het grondwater binnen 60 dagen in de waterwinputten terecht komt. Binnen deze gebieden worden enkel ontwikkelingen toegestaan die geen bedreiging vormen voor de kwaliteit van het grondwater. Bodembedreigende bedrijfsactiviteiten zijn niet toegestaan. In de regels zijn een aantal activiteiten opgenomen die om die reden zijn verboden. De voorgestelde verboden zijn niet nieuw, maar nu ook al opgenomen in de provinciale verordening.

Bestemming

Waterwingebieden krijgen de dubbelbestemming 'Waarde – Waterwingebied', omdat de functie waterwinning vanuit de historie over meerdere bestemmingen en functies heen kan liggen. Gezien het belang van het waterwingebied voor de drinkwaterwinning heeft een dubbelbestemming de voorkeur boven een gebiedsaanduiding. Deze dubbelbestemming dient prioriteit te krijgen ten opzichte van andere (dubbel)bestemmingen.

Regels

X.1 Bestemmingsomschrijving:

De gronden ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde – Waterwingebied' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming van de bodem- en de (grond)waterkwaliteit ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

In het geval er meerdere bestemmingen gelden op een locatie, geldt de bestemming 'Waarde – Waterwingebied' primair aan andere (dubbel)bestemmingen.

X.2 Bouwregels

In aanvulling op de bouwregels die gelden binnen de onderliggende bestemming, zijn bouwwerken ten behoeve van de drinkwatervoorziening toegestaan.

X.3 Specifieke gebruiksregels:

X.3.1 Verbod

Het is ter plaatse ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde– Waterwingebied' verboden om:

- a. een inrichting op te richten, in werking te hebben, te veranderen of de werking ervan te veranderen, met uitzondering van een inrichting van het betrokken drinkwaterbedrijf voor zover de inrichting noodzakelijk is voor de waterwinning;
- b. schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te brengen, waarvan degene die die handeling verricht, weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat ze, op of in de bodem gebracht of gerakend, de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen.
- c. een bodembedreigend werk op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als daarmee schadelijke stoffen in de bodem worden of kunnen worden verspreid of geloosd dan wel de beschermende werking van bodemlagen wordt aangetast of kan worden aangetast.
- d. grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt;
- e. handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Hieronder wordt in ieder geval begrepen het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem;
- f. de grond dieper te roeren dan 2 meter onder het maaiveld;
- g. activiteiten die naar aard en omvang vergelijkbaar met de activiteiten als genoemd in sub a t/m f uit te voeren.

X.3.2 Uitzonderingen

Het verbod zoals genoemd in artikel X.1 geldt niet als aantoonbaar kan worden voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in de Provinciale milieuverordening Fryslân en advies is ingewonnen bij het verantwoordelijke drinkwaterbedrijf.

3.4 Grondwaterbeschermingsgebied

Algemeen

Grondwaterbeschermingsgebieden zijn aangewezen om daarbinnen de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening te beschermen. Het grondwaterbeschermingsgebied ligt om het waterwingebied heen en de omvang ervan wordt bepaald aan de hand van de mate van kwetsbaarheid van de winning en is afgeleid van de geohydrologische opbouw van de ondergrond en van de grondwaterkwaliteit. Binnen deze gebieden wordt extra aandacht gevraagd voor een goede grondwaterkwaliteit en worden in beginsel geen activiteiten toegelaten die een mogelijk negatieve invloed hebben op de grondwaterkwaliteit. Nieuwe bodembedreigende bedrijfsactiviteiten zijn niet toegestaan. Bodembedreigende bedrijfsactiviteiten behoren in het algemeen tot de milieucategorie 3.1 of hoger van het VNG. Deze worden daarom in de regels uitgesloten. Ter uitvoering van dit beleid wordt aangesloten bij de bepalingen van de provinciale verordening.

Bestemming

Grondwaterbeschermingsgebieden krijgen de gebiedsaanduiding 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied'. Deze gebiedsaanduiding is conform de SVBP 2012.

Regels

Aanduidingsregels:

X.1 Grondwaterbeschermingsgebied

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater in verband met de drinkwatervoorziening, met bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

X.2 Verbod

Het is ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied' verboden om:

- a. een inrichting behorende tot milieucategorie 3.1 of hoger op te richten, met uitzondering van een inrichting van het betrokken drinkwaterbedrijf voor zover de inrichting noodzakelijk is voor de waterwinning;
- b. schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te brengen, waarvan degene die die handeling verricht, weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat ze, op of in de bodem gebracht of gerakend, de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen.
- c. een bodembedreigend werk op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als daarmee schadelijke stoffen in de bodem worden of kunnen worden verspreid of geloosd dan wel de beschermende werking van bodemlagen wordt aangetast of kan worden aangetast.
- d. grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt;
- e. handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Hieronder wordt in ieder geval begrepen het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem;
- f. de grond dieper te roeren dan 2 meter onder het maaiveld;
- g. activiteiten die naar aard en omvang vergelijkbaar met de activiteiten als genoemd in sub a t/m f uit te voeren.

X.3 Uitzonderingen

Het verbod zoals genoemd in artikel X.2 geldt niet als aantoonbaar kan worden voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in de Provinciale milieuverordening Fryslân en advies is ingewonnen bij het verantwoordelijke drinkwaterbedrijf.

3.5 Transportleidingen

Algemeen

Water wordt via hoofdtransportleidingen vervoerd van waterwinlocaties naar productielocaties en van productielocaties naar de afnemers van het water. Deze transportleiding dienen planologisch te worden beschermd, zodat deze niet beschadigen en beheer en onderhoud aan de leidingen plaats kan vinden. Het drinkwaterbedrijf kan de breedte en ligging van de desbetreffende zone digitaal aanleveren.

Bestemming

Een transportleidingen voor drinkwater en de bijbehorende beschermingszone van X m aan weerszijden krijgt de dubbelbestemming 'Leiding – Water'.

Regels

X.1 Bestemmingsomschrijving:

De voor 'Leiding - Water' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

- a. het transport van water door een ondergrondse hoofdwaterteleiding;
- b. het beheer en onderhoud van de leiding;

met bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

X.2 Bouwregels:

In afwijking van het bepaalde bij de andere ter plaatse aangewezen bestemming(en) mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van het transport van water.

X.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid X.2 voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de andere bestemming(en) mits:

- a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de hoofdtransportleiding;
- b. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder.

X.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:

X.4.1 Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

- a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
- b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm;
- c. het in de grond brengen van voorwerpen dieper dan 30 cm;
- d. het aanleggen of verharderen van andere oppervlakteverhardingen;
- e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen die dieper wortelen of kunnen wortelen dan 30 cm.

X.4.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in lid X.4.1... (het vorige lid) is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

- a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;

- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.**

X.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken en werkzaamheden als bedoeld in X.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien door de uitvoering daarvan, dan wel de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen:

- a. geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de belangen van en de veiligheidssituatie rond de betreffende leiding en**
- b. ter zake daarvan vooraf advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.**

COLOFON:

In opdracht van:

Contactpersoon Vitens:

Opgesteld door:

Projectleider Buro SRO:

Vitens

Dhr. R. Nijmeijer

Buro SRO

Dhr. E. Stevens / www.buro-sro.nl

From: "Frontoffice Ameland" <info@ameland.nl>
Date: 28 May 2019 15:49:27 +0200
To: "KofaxMFAmeland" <kfmfa@leeuwarden.nl>
Subject: FW: Reactie voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland
Attachments: 01619.brf B&W Ameland ivm Reactie voorontwerp bestemmingsplan buitengebiedAmeland.pdf

Van: Nieske Vonk [mailto:nvonk@ltonoord.nl]
Verzonden: dinsdag 28 mei 2019 15:01
Aan: Frontoffice Ameland
CC: Roel Visser; 'johanwillemdejong12@hotmail.com'; dt.borsch@knid.nl
Onderwerp: Reactie voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaande reactie op het bestemmingsplan buitengebied Ameland is bestemd voor het College van B&W. Wilt u deze mail aan hen doorsturen?

NB: deze brief is tevens per post verstuurd.

Met vriendelijke groet,

Nieske Vonk
Regio-assistent Noord
T 088-888 66 66 - M 06-13 91 33 32
Afwesig op woensdag

• [Twitter @LTO_regio_noord](#) • [facebook/ltoregionoord](#) •

OWDERNEMEN DOEN WE SAMEN

Vestiging Drachten

College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Ameland
T.a.v. de heer W. Bakema
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Doorkiesnummer: 088 - 88 86 666 Datum: 25 mei 2019 Referentie: 01619/fr/rv-nv
Faxnummer: 088 - 88 86 660

Betreft: **Reactie voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Ameland**

Geacht College,

Onder dankzegging voor de geboden gelegenheid (ex. Artikel 3.1.1. Bro) wil de Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Noord met het oog op de belangen van haar leden op Ameland een aantal opmerkingen en vragen met u delen aangaande het 'voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied gemeente Ameland'. Deze reactie is in nauw overleg met het bestuur van de LTO Noord afdeling Ameland en de leden al daar, tot stand gekomen.

Algemeen

Ondanks dat Ameland een eiland is en er naast de agrarische functie ook nadrukkelijk sprake is van recreatieve en andere functies die hun ruimte vragen, vinden wij het belangrijk dat het bestemmingsplan buitengebied een kader stelt dat ruimte geeft voor agrarische ontwikkeling. Agrarische ondernemers bewegen zich in een dynamisch krachtenveld waar ze de continuïteit van het gezinsbedrijf combineren met het tegemoet komen aan wensen uit de maatschappij en de markt.

Zeker in het stadium van het voorontwerp heeft het in onze ogen meerwaarde om veel interactie te genereren tussen de opstellers van het plan en de belanghebbende agrarische ondernemers. Gelet op de verwijzing in de toelichting staat uw gemeente daar ook open voor. Ook om op enig moment een bestemmingsplan vast te stellen dat meer is dan alleen conservering van de bestaande situatie, vinden wij het als belangenorganisatie voor de agrarische sector van belang dat u die agrariërs, die plannen hebben voor de nabije toekomst, nu zo veel mogelijk faciliteert. Dus binnen de mogelijkheden bij de vaststelling, ruimte bieden voor ontwikkelingen die die bedrijven moeten of willen doormaken.

Een belangrijk aspect bij het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden aan agrarische ondernemers is de lokalisering en begrenzing van het bouwvlak. Elk actief agrarisch bedrijf heeft in dit bestemmingsplan op de verbeelding een afgebakende ruimte waarbinnen in beginsel gebouwd mag worden. In relatie tot de ruimte die hierbij wordt geboden, zien wij dat bij het ontwikkelen van bouwplannen dit "blokje op de kaart" veel als een nauw korset wordt ervaren, maar dat mensen er toch voor kiezen om binnen deze begrenzing te blijven. Dit noodgedwongen geconcentreerd bouwen, levert efficiënt ruimtegebruik op, maar is om een aantal redenen niet wenselijk.

Allereerst hebben wij de indruk dat het dicht op elkaar plaatsen van meerdere generaties gebouwen op een beperkt bouwblok, het aanzicht en de mogelijkheden om iets kwalitatief moois neer te zetten, niet ten goede komt. Daarenboven is het vanuit het veiligheidsaspect bij brand, wenselijk dat gebouwen toch op enige afstand van elkaar zijn gepositioneerd.

Vanuit het voorgaande willen wij er voor pleiten dat in het toekennen van een bouwvlak wordt aangesloten bij de plannen en ambities van ondernemers en de aspecten van kwaliteit van bouwen en gevaarstelling bij brand, een ruim bouwvlak wordt toegekend.

Stikstofregeling

De basis van de relatie die tussen dit bestemmingsplan en de Wet Natuurbescherming wordt gelegd, staan er diverse artikelen in die iets zeggen over stikstofuitstoot van bedrijven en depositie er van op habitats binnen Natura 2000-gebieden. In de artikelen 1.27 en 1.28 wordt de referentie (of het bestaande recht) van met name veehouders benoemd. Het is, ook met het oog op de rechtspositie van betrokken ondernemers, van groot belang dat dit zorgvuldig gebeurt. LTO Noord acht het vanzelfsprekend dat vastlegging van de referentie voor alle adressen waar vee wordt gehouden gebeurt en tevens de vergunde situatie als basis geldt. De in beide artikelen genoemde bijlage 40.2.1 zit nu nog niet bij de planregels. Desondanks is het cruciaal dat ondernemers weten wat in het kader van dit bestemmingsplan hun recht is.

Wij willen u vragen, dit in overleg met betrokken individuele veehouders vast te stellen en aansluitend bij vaststelling van het plan te verankeren.

Opwekking duurzame energie

De agrarische sector wil een rol spelen in de opwekking van duurzame energie (zie ook volgende paragraaf in deze brief), maar is tegen het gebruik van landbouwgrond voor de plaatsing van zonnepanelen. De schaarste van deze landbouwgrond, alsmede de ruimtelijke en landschappelijke overwegingen van de gemeente vormen argumenten om in planologische zin geen ruimte te geven voor dergelijke ontwikkelingen. Deze lijn ondersteunt ons standpunt. Tegelijkertijd kiest de gemeente er echter voor om op landbouwgrond in de schaduw van het vliegveld met zonnepanelen te beleggen. Ook hier was en is de agrarische sector tegenstander van.

Windturbines

In artikel 3.2.4, sub b, wordt de oprichting van bouwwerken ten behoeve van windenergie afgewezen. In artikel 3.3.9 kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van die bepaling ten behoeve van de oprichting van kleine windturbines. Ze moeten voldoen aan de criteria dat ze binnen een bouwvlak worden gesitueerd en niet hoger zijn dan 10 meter. LTO Noord stelt vast dat op provinciaal niveau gewerkt wordt aan nieuw beleid waarbinnen het halen van doelen voor de opwekking van duurzame energie substantieel kan bijdragen aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Daar komt bij dat ook op bedrijfsniveau het model van energie-neutraal functioneren steeds vaker als doel geldt. Ook voor de agrarische ondernemers op Ameland liggen er kansen om hun bijdrage op dit vlak te leveren met behulp van windenergie op bedrijfsniveau. Dit kan in de vorm van molens met een ashoogte van circa 15 meter, die in tegenstelling tot de molens met een lagere hoogte, wel een terugverdienmodel kennen. Wij willen er langs deze weg voor pleiten om in dit bestemmingsplan ruimte te bieden voor de opstelling van dit soort molens. Teneinde de molen goed te kunnen laten functioneren, zou er bij de plaatsing mogelijkheid moeten zijn om enige afstand tot hoge gebouwen te kunnen nemen. Dit maakt het wenselijk om in voorkomende gevallen om de molens in plaats van op het bouwvlak, direct naast het bouwvlak te kunnen positioneren.

Archeologie

Kijkend naar de uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd in de Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied Ameland, valt op dat wordt gesteld dat ; *"een groot gedeelte van het eiland relatief jong is en geen archeologische verwachtingswaarde kent"*. Indien dit uitgangspunt wordt gespiegeld aan de verbeelding bij dit bestemmingsplan ziet men een tegenstelling. Vrijwel het gehele gebied met een agrarische bestemming is belast met een duiding die in de legenda als "waarde archeologie 2" wordt gekenschetst.

Consequentie van deze aanduiding is dat op basis van een aanbeveling van de Provincie Fryslân, bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend archeologisch onderzoek wordt voorgeschreven. Wij stellen vast dat het gebruik, maar ook het bouwen door de agrarische ondernemers, met deze regeling op een onredelijke wijze wordt belemmerd en tevens de kosten van aandacht voor een maatschappelijke wens om archeologie te beschermen onevenredig op het bord van agrarische ondernemers wordt gelegd.

Het gaat om agrarisch gebied dat geen occupatiegeschiedenis kent. Vrijwel alle grond is ontnomen aan de zee of bestaat uit vlak geschoven duingebied. Wij achten het een taak van de overheid (gemeente of provincie) om in een gebied waar een verwachtingswaarde met een zo lage trefkans geldt, alvorens regels en kosten worden opgelegd aan burgers, zelf te zorgen voor het "indikken" van verwachtingen.

Een andere component die bij de inkleuring van een verwachtingswaarde voor een groot agrarisch gebied wordt genegeerd, is die van de verstoring. Zoals hiervoor gesteld, is veel agrarische grond op Ameland cultuurtechnisch bewerkt om het geschikt te maken voor de agrarische productie. Met die bewerkingen is naar onze overtuiging de vindbaarheid van (de minimale) archeologische resten, teniet gedaan. Ons is niet gebleken dat de opstellers van het kaartbeeld met dit aspect rekening hebben gehouden.

In de planregels vertaalt de dubbelbestemming "waarde archeologie 2" zich in het doel om "*archeologische verwachtingswaarden te behouden*". Dit is opmerkelijk omdat je zou verwachten dat het vooral gaat om het behoud van archeologische waarden. Het lijkt ons van belang de tekst in deze aan te passen.

In relatie tot bouwen betekent de dubbelbestemming dat een initiatiefnemer een rapport moet opleveren over de aanwezigheid van archeologische waarden. Ook gelet op de verhouding tussen de aanvullende kosten die dit voor de initiatiefnemer met zich meebrengt en de kans dat er, gelet op de ontstaansgeschiedenis van de locatie, iets gevonden gaat worden, vinden wij dit onwenselijk. Wat ons betreft ligt er een verantwoordelijkheid bij de overheid om slechts daar, waar een mate van zekerheid is dat er archeologische waarden zitten, regels te stellen die zorgen voor borging van die waarden.

Ook in relatie tot het gebruik van gronden wordt onder de dubbelbestemming een vergunningplicht ingevoerd. Hierbij zal de vergunning slechts worden verleend als archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat er niks zit, of dat de voorgestane ingrepen de waarden niet aan tasten. Wetende dat archeologisch onderzoek erg duur is en zeker in de context van de zeer lage trefkans die hier geldt, buitenproportioneel is, wil LTO Noord voorstellen om in artikel 35 van de voorschriften een mogelijkheid in te bouwen die het mogelijk maakt om niet met archeologisch onderzoek maar met bodemkundig onderzoek vast te stellen of er een kans is dat er archeologische waarden in het bovenste deel van de bodem zitten die door de beoogde ingrepen in hun belang zullen worden aangetast. Deze benadering zal blootleggen of er sprake is van verstoring van de bodemopbouw en daarmee indirect of er nog vindbare archeologie aanwezig is.

Karakteristieke gebouwen

In de begripsbepalingen wordt een karakteristiek pand beschreven als een "*gemeentelijk monument, beeldbepalend object of structureel bepalend object*".

In artikel 3.6.1 onder i. wordt gesteld dat er een vergunningplicht geldt voor het geheel of gedeeltelijk verwijderen van bouwwerken, ter plaatse van de aanduiding "karakteristiek". Toetsingscriteria voor het al dan niet verlenen van die vergunning, gaan over bouwtechnische kwaliteit en mate van aantasting van de karakteristieke hoofdvorm. Gebouwen die onder deze regeling vallen, lijken niet (zoals wordt gesuggereerd) op de verbeelding terug te vinden, maar zijn op basis van adres weergegeven in bijlage 4 bij de Regels. Deze koppeling aan het adres maakt het lastig om te beoordelen op welke gebouwen op dat adres, het stempel karakteristiek al dan niet van toepassing is.

LTO Noord maakt vanuit het belang van de betrokken agrarische ondernemers bezwaar tegen het beleid zoals dat in dit bestemmingsplan wordt verankerd. Ten principale omdat in de criteria die gekoppeld worden aan het afgeven van de "sloopvergunning", geen afweging mogelijk is van het belang van de individuele eigenaar/gebruiker en de behoefte bij de gemeente om gebouwen vanuit het oogpunt van cultuurhistorie te beschermen. Hiermee loopt de agrarische ondernemer het risico om een voor hem/haar niet bruikbaar gebouw, in stand te moeten houden.

Een ondernemer heeft niks aan gebouwen (en de kosten die die met zich meebrengen) die geen rol kunnen spelen voor het bedrijf. Daar komt in de actuele situatie nog bij dat gebouwen waarin gewoond wordt, op het vlak van energie en klimaat, de komende jaren fors moeten worden aangepakt om aan overheidsdoelstellingen te kunnen voldoen. Zo is onduidelijk of asbest gesaneerd kan worden en/of er zonnepanelen op het dak van een dergelijk gebouw gelegd mogen worden. Zoals wij de criteria nu lezen, is een dergelijke verbouwing van een karakteristiek pand niet mogelijk.

Deeltijdbedrijven

In artikel 3.2.2. staat dat er slechts één gebouw mag worden opgericht en dat de oppervlakte van een bedrijfsgebouw of overkapping op de bouwkvavel van een deeltijdbedrijf maximaal 250 m² mag zijn. De maximale bouwhoogte is 6.00 meter. Met een omgevingsvergunning kan de oppervlakte worden vergroot tot ten hoogste 400 m². Vanuit de ondernemers die binnen een deeltijdbestemming werken, wordt aangegeven dat de mogelijkheden tot vergroting tot 400 m² als een ongewenste beperking worden gezien. Zeker omdat zowel de stalling van vee als het onder dak brengen van voer en machines in één gebouw moet worden geregeld. Ook om te voorkomen dat allerhande zaken buiten het gebouw of de overkapping moeten worden opgeslagen en het geheel een rommelig aanzicht krijgt, willen wij pleiten voor een uitbreidingsmogelijkheid tot 600 m² voor deze categorie. Overigens ontbreekt in de begripsbepalingen een beschrijving van een deeltijdbedrijf.

Overige bouwwerken bij recht

In artikel 3.1 onder sub r. t/m y wordt opgesomd welke gebouwen en bouwwerken horen bij het bouwvlak binnen de bestemming "agrarisch". Wij zouden graag zien dat in dit lijstje expliciet ook mestsilos, mestbassins, voeropslag en (vaste)mestopslag worden toegevoegd. Dit om te voorkomen dat de indruk ontstaat dat oprichting van dit soort gangbare bouwwerken, niet bij recht zou mogen.

Omvang nevenactiviteiten

De omvang van een ondergeschikte tweede tak wordt in artikel 3.3.2. begrensd op 500 m². De waarneming van agrarische ondernemers met een bestaande tweede tak is, dat in de verblijfsrecreatie gasten steeds hogere eisen stellen aan privacy en comfort en dat dit zich vertaalt in meer benodigde ruimte per gast. Vanuit deze overweging willen wij vragen om een extra mogelijkheid in de regels in te bouwen waarmee de ruimte wordt gecreëerd om (in gevallen waar dat geen geweld doet aan de ondergeschiktheid van de tweede tak) ruimte te bieden voor het gebruik van een oppervlakte tot 1000 m².

Aanlegvergunningen

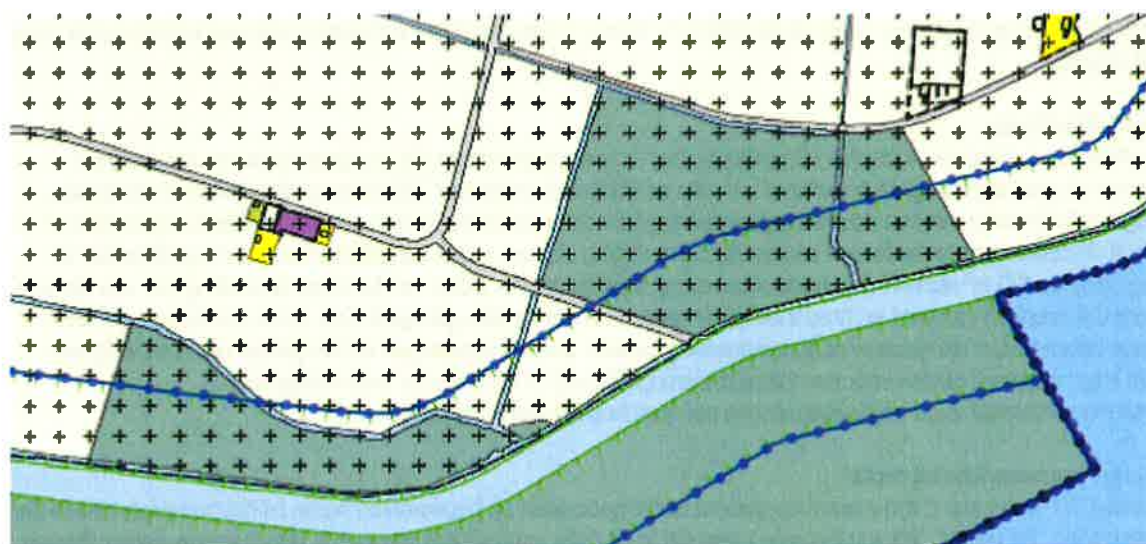
In artikel 3.6.1. is een groep werken of werkzaamheden benoemd waarvoor vergunningplicht geldt. In oude terminologie gaat het hier om zogenoemde aanlegvergunningen. In de lijst gaat het zeker bij de leden sub a. t/m e., over werkzaamheden die door agrarische ondernemers op percelen buiten het erf worden uitgevoerd. LTO Noord wil pleiten voor het schrappen van de vergunningplicht voor de in deze leden genoemde werkzaamheden. Redenen hiervoor liggen enerzijds in het feit dat alle watergerelateerde ingrepen reeds via de regelgeving van het Wetterskip aan vergunningplicht zijn gebonden. Daarnaast stellen wij vast dat voor de ingrepen in de bodem, drainage, alsmede voor het scheuren en frezen van grasland in het bestemmingsplan (toelichting) geen gronden zijn aangevoerd hoe en waarom een dergelijke bepaling zou kunnen bijdragen aan de doelen en het voorgestane beleid van de gemeente. Hiermee ontbreekt niet alleen de onderbouwing, maar ook het kader waaraan de ambtenaar van de gemeente de vergunningaanvraag zal kunnen toetsen.

Ten aanzien van de vergunningplicht voor het scheuren en frezen van grasland, maar ook bij de aanleg van drainage is bij onze leden op Ameland, is sprake van brede verontwaardiging. Niet alleen vanwege de administratieve last, zeker ook omdat deze ingrepen gezien worden als normale handelingen als onderdeel van de agrarische bedrijfsvoering en vergunningplicht grote inbreuk veroorzaakt op het agrarische belang om dit te kunnen doen.

Wij willen vragen om de regelgeving verwoord onder artikel 3.6.1. sub a. t/m d. uit de regels te verwijderen.

Gebieden onterecht geduid als natuurgebied

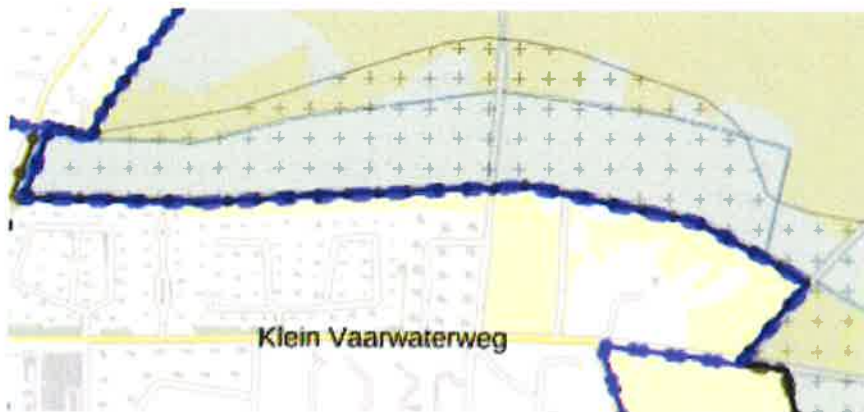
Voor twee gebieden ten zuiden van Ballum geldt op de verbeelding van het voorontwerp-bestemmingsplan, een natuurbestemming (zie uitsnede kaart hieronder).

Voor een gebied direct ten noorden van Buren geldt op de verbeelding van het voorontwerp-bestemmingsplan, een natuurbestemming (zie kaartje hierboven).

Dit geldt tevens voor het gebied in het kaartje hierna, dat een gebied weergeeft ten noorden van de klein vaarwaterweg, ten noordoosten van Buren.

In de ogen van gebiedskenners is het, ook gelet op de huidige functie en het beheer (agrarisch), onterecht om op dit moment, voor deze gebieden te kiezen voor een natuurbestemming. Wij willen u vragen dit de corrigeren en (opnieuw) een agrarische bestemming toe te kennen aan deze gebieden.

Tot slot

Het finetunen van de inhoud van het bestemmingsplan in de richting van een ontwerp, is een proces waarbij de inbreng van de agrarische sector van meerwaarde kan zijn voor de kwaliteit van én draagvlak voor het plan. De LTO Noord afdeling Ameland is graag bereid om in deze planvorming haar steentje bij te dragen.

Wij hopen u hiermee voldoende over ons standpunt te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens LTO Noord Regio Noord,

P. Bos, Regiomanager

Contactpersoon: R. (Roel) Visser, E rvisser@ltonoord.nl, M 06 - 10 58 72 89

